

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló” a vobis „Institutam ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter (Az általalok katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló” cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Főszerkesztő:
BILKEI FERENC.

Segéd-szerkesztő:
KETSKÉS ELEK.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: **Szent-István-tér 1.**
Egyes számok kaphatók: a dohánytörszékben.

A Szent Imre Kör vándorgyűlése.

Feledhetetlen, soha el nem muló emlékként örökítettük meg lelkünkben Szent Imre derék leventéinek vasárnap, városunkban való szereplését. Éreztük a tavasz lehelletét. Nemesak az orgonavirág illatától terhes májust ünnepeltük, hanem a szivek tavaszát, a lelkeknek az idealizmustól, lelkesedés rajongásától megifjodó tavaszát is. Gyönyörűség volt nézni az életerős ifjúságot, mely erős szívvel, rettenthetlen lélekkel bizni tud. Reményleni egy szebb jövőben, egy erős Magyarországot új születésében. Erőt a magyar földből merit, mely szenteket és hősokeket, áldozatos lelkeket nevelt. Tudni vágyik, hogy a modern destruktív iránnyal a szellemi fensőség fegyvereit összemérje. Szeme a magasba tekint s nem posvány fölött imbolygó lidércfény után indul. Ilyen magyar ifjúság kell nekünk. Ilyen tavaszt várunk mi s megdönthetetlen a hitünk, hogy az ilyen tavasz után nemes gyümölcsöt érlelő nyár következhetik csak.

Az ünnepély kezdetétől fogva mindvégig méltósággal folyt le, rendezavarásról, visszasságról szó sem lehetett. Méltó volt az ünnepély önmagához és ahhoz az ifjúsághoz, mely benne ünnepelt.

A város fellobogózása.

A merre a menet elvonulandó volt, a házak legnagyobb részben fel voltak lobogózva, hirdetve trikoloraikkal az örömet, melyet nemzetünk virága a szivekben keltett. Az Apáca-utca, a Budai-ut, a Dinnye-utca, Kórház-utca, a Nádor-utca, Városház-tér, Kossuth-utca és Megyeház-tér szebbnél-szebb zászlókkal voltak felékesítve. S a mi még kedvesebb és jelentősebb teszi e fényt, az, hogy a fellobogózás spontán dolog volt, hatósági felszólítás nélkül. Az idő pedig, mely előbb nehéz felhőkkel fenyegettetett, ragyogóvá, tisztává változott s velünk ünnepelt.

A fogadtatás.

Az egyetemi ifjúság zöme a délelőtti 9 órai vonattal érkezett meg. Eléjük Sze-
necy Győző főgimnáziumi igazgató, a gyűlés
diszelnökének vezérlete alatt a magyar
nemzeti zászlót lobogtatva felvonult a gim-
náziumi ifjúság. Kivülük a kath. kör kül-
döttsége volt még jelen, a kikhez váro-

sunk polgársága közül nagy számban csat-
lakoztak, úgy, hogy a tömeg sűrűn ellepte
a peront. A vonat megérkezését riadó él-
jenzés fogadta. Szecey Győző diszelnök
néhány lelkes szóval, a magyar szív őszinte
megnyilatkozásával üdvözölte az ifjúságot,
a kiknek nevében Schandl Károly, a Szt.
Imre Kör alelnöke, köszönte meg a szép
fogadtatást. Majd lassan kibontakozott a
menet. Elül a főgimnáziumi ifjúsága haladt,
utána pedig a Szent Imre Kör hófehér lo-
bogójával, melyen a szent herceg kedves
képe s a Patrona Hungariae látható. Az
utcákon sűrű néptömeg várta a felvonu-
lást és sugárú arccal tekintett az impo-
zans menetre.

Istenisztelet.

Az ifjúság a ciszterciták főgimnázium-
mába vonult s annak disztermében megreg-
gelizett. Fél 11 órakor a Rend Nádor utcai
kapujánál fogadta *Erzsébet Anália* főher-
cegnőt, az ünnepély fővédnökét. Szecey
Győző üdvözölvén Ő Fenségét, bemutatta
az ifjúság vezéreit, majd a templomba vo-
nultak, a hol a főhercegnő a lecke-oldalon,
az ifjúság pedig a számára kijelölt helyen,
a főoltár és a padsorok közt foglalt helyet.
Majd megkezdődött a csendes szent mise
melyet dr. *Városvy* Gyula megyés püspök
mondott. Az istentisztelet alatt a főgimnázium
ifjúsága kedvesen csengő szép éne-
kével díszítte az Urat. Mise után dr. Pro-
hászka Ottokár egyetemi tanár mondott
egy minden ízében fenséges beszédet, a
mely még a nagy szónok annyi jeles be-
szédei között is a legkiválóbbak közé tar-
tozik. Két világnézetet hasonlított össze,
a május elsején kibontott két lobogót
mérte egymáshoz; a vöröslobogót, amelyen
a májusi virágok hervadoznak s a hófe-
héret melyen szintén virág koszorú díszlik.
Az egyik a rombolás szelleme, a másik a
virulásé, az egyik romokat akar, a másik
szüntén romokon áll, de építeni akar rája:
egy új világot, egy tisztább, boldogabb jö-
vendő épületét. Az óriási közönség, mely
zsufolásig megtöltötte a tágas templomot
elragadtatással, mindinkább hevülő szív-
vel hallgatta a kitünő szónokot s azzal a
meggyőződéssel hagyta el az Isten házát,
hogy a roskadozó világot csakis ezen az
alapon lehet egy szebb jövőben, egy bol-
dogabb kor számára ujjaalakítani.

A diszgyűlés.

A templomból a Szent István Terembe
vonult a közönség s a hatalmas helyiségnek
minden részét betöltötte tömegével. A
gimnáziumi énekhar Kaposy tanár ve-
zetése alatt áhitattól áthatott hangon énekel-
tén a 3. zsoltárt, Szecey Győző diszelnök
lelkes szavakkal üdvözölte az ifjúsá-
got, majd magvas fejtegetésében az ifju-
ság vallásos nevelésének szükségességé-
vel foglalkozott s a világirodalom kincsei
közül vett remek idézetekkel a mély és
igazi meggyőződés erejével hatott hallga-
tóira. A lelkes éljenzéssel és tapssal fogá-
dott beszéd után *Mohay* Lajos a főgimna-
ziumi önképzőkör ifj. elnöke szavalt a
szónoki erővel *Gudenus* Ervin bárónak
ezen alkalomra irt pompás költeményét,
melyet lapunk legközelebbi számában fo-
gunk közölni. *Schandl* Károly a Szt. Imre
Kör alelnöke a Kör célját, életét, mozgal-
mait, tevékenységét jellemezte. Vázolta a
15 éves Kör működését, megalakulását,
mikor ifj. Zichy János gróf elnöklése alatt
a nemes magvak elhiütésének nehéz mun-
káját végezte, majd a későbbi küzdelme-
ket, végül azt a kort, midőn *Glattfelder*
Gyula dr. vette át a vezetést s a már-már
csüggedő Kört hatalmas erős szerve-
zetté alakította át. Ma a Szt. Imre Kör ve-
zér szerepet játszik az egyetemi ifjúság
életében. Esméi mint egy szebb jövőben
alapjai emelkednek ki a romok közül s
mikor az ifjúság közt a szocialista és az
anarchista elvek halommal szedik az ál-
dozatokat, Szent Imre leventéi birtak s
birtak különösen a mult ősszel annyi erő-
vel, midőn ezen átkos irányzat felütötte
hydra-fejét, hogy el tudták tiporni, le tudták
győzni. A hallgatóság fokozódó lelkesé-
désével hallgatta az érdekes fejtegetést s
hatalmas éljenzéssel jutalmazta a derék
előadót.

Utána *Schöner* Ferenc kinek nevével
nem egyszer találkozunk kath. lapjaink
hasábjain, szavalt a szép költeményét.

Majd Zichy János gróf remek beszéde
következtét, melyhez hasonló, eszmék-
ben, vezérlő gondolatokban gazdagabban,
alig lehet hallani korunkban. Menten min-
den tuzástól, egy komoly élet munkájá-
ban megedzve, bőséges tapasztalatoktól
áthatva, mintegy az életbölcsesség igéi,

Papp Károly

selyem-műfestő és vegyészeti ruhatisztító

Székesfehérvárott
Városház-tér, 5. szám alatt
(Bejárát a Megyeház-utca-ról.)

Mindennemű úri-, női-, gyermek- és egyen-ruhák,
menyasszonyi kelengyek, függönyök, végáruk,
valamint ágynemű-toll tisztítását elvállalom. —
Gyász esetekben a legrövidebb idő alatti ki-
szolgálást ígerek.

156—8

tárta az ifjuság elé s áttörhetlen, megdöntetlen logikával sziklába véste az utat, melyen a magyar ifjuságnak haladnia kell, hogyha nemzetét egy szebb jövőendő boldogabb bajjalára kívánja felvirrasztani. Mondanunk sem kell, hogy a kitűnő beszédet óriási lelkesedéssel hallgatta és viharos tapssal köszönte a hallgatóság.

A beszéd teljes egészében a következő:

Méltóságos Püspök ur!

Tisztelt közönség, kedves ifju barátaim! Szeretem látni az ifjuságot, amint ideálokra tekintve, ideálok felé törve, szívében és szemében tiszta égi meggyőződés tüze ég, midőn felejt egy percre azt, ami a földhöz köti, azzal a tiszta lélekkel, melyet Isten lehelt bele, magának egy mennyországot akar teremteni a földön.

Ilyen az az ifjuság, mely életképes, melyben él alkotó erő, s mely nem arra akarja fordítani képességeit, hogy csak boncoljon és analizáljon, hanem arra, hogy egy öntudatosan kitűzött célt öntudatosan választott eszközökkel elérjen.

Sebab, ha a cél messze van, sebj, ha az talán csak nehezen érhető el, fő dolog, hogy minél távolabb állunk a céltől, annál magasabbra célozzunk, hogy a kitűzött célpontot eltalálhassuk. Mi az önök célja, ideálja, kedves ifju barátaim? Keresztény, hazafias, erkölcsös, tudományos ifjuságot összetörözni, sorakoztatni és együtt tartani azért, hogy még erkölcsösebbek, még hazafiasabbak, még hívőbbek és tudományosabbak lehessenek együtt, mint aminők lehetnének külön-külön.

Egyedeket, értékeket, tényezőket, férfiakat akarnak sorba állítani azért, hogy majdan ezen erkölcsi értékkel szolgáljanak a hazának és az emberiségnek.

Szeretettel, hittel és tudással felfegyverezve ilyen az ideális férfi.

Szeretettel mindent meghódít, hitével megmenti önmagát és tudásával szolgálja embertársait. Miért ideális ezen férfi? Azért, mert csakis azon erő van meg benne, mely áldozatra készíti és hiányzik belőle az egoizmus, melylyel mindent letör önmagáért. Ilyen férfiakra van szükség. Nem önző dekadensekre, akik gyönyörködnek abban, hogy mint lehet mindent alkateleire bontani és így megsemmisíteni, hanem áldozatra kész férfiakra, akik hatni, alkotni, gyarapítani tudnak.

Ez pedig csak akkor lehetséges, ha az emberi elme előtt egy ragyogó világosság áll, mely nem a földről, sem a csillagokból veszi fényét, hanem sokkal magasabb régiókból, onnan, a hova csak a szív érzelmei tudnak felhatolni. Ez a hit világa.

Hívó ifjuság! ideális ifjuság. Nem *rajongó*, nem *fanatikus*, nem vak és nem elfogult, hanem elméjével és szívével hívó.

Szívünkkel hinni annyit tesz, mint szeretni az Istent, elménkkel hinni, viszont annyit, mint tisztelni mindenkinék meggyőződését. E kettő együtt a *türelem*, melyet a szeretet diktál, mely a gondolkodó és érző ember legnemesebb tulajdonsága.

A türelmetlen hívó, egy szeretetnélküli fanatikus, egy korlátozott elme, mely csak önmagát, saját tökéletességét látja, magát szereti, önmagát bámulja, tehát tulajdonképen egy egoista.

Ilyenek ne legyenek, kedves ifju barátaim, mert az lerontja a hit zománcát és melegét, a meggyőződés erejét, a szeretet báját, a keresztény ember legideálisabb tulajdonságainak értékét.

Szeressünk mindent, amit Isten alkotott, azért, mert Ő alkotta, szeressük az embert kivétel nélkül azért, mert az Ő képmására és hasonlatosságára van teremtve, legyen tág a mi szívünk, mely ellenségeinket is befogadja és akkor

feltétlenül győzni fogunk azért, mert ha ellenségeinket szívünkkel hódítottuk meg, szeretetre kényszerítettük őket — ez pedig a diadal, a győzelmet jelent.

Ilyen ifjuságot sorakoztatunk az élet számára.

T. közönség, kedves ifju barátaim!

A híres angol államférfi, Disraeli egyszer így nyilatkozott: hogy akármit mondjanak is, minden kérdés legmelyén mindenkor megtaláljuk a vallási kérdést.

Legyen tehát az a kérdés akár politikai, akár társadalmi, vonatkozzék az akár az egyénre, akár a köze, legyen az tudományos vagy nem, a vallási momentum mindig előtérbe fog lépni azért, mert az istenség gondolata, melynek a vallás kifejezése, a maga univerzalitásánál fogva mindent betölt.

Tudatlanság tehát, avagy a legnagyobb mérvű oktalanság, az embernek magát a vallási vonatkozástól emancipálni akarni, odaállítani az univerzumot, mint önmagától lett, önmagáért levő valánit, elválasztani az államtól, a társadalmat, a családot, az egyént, a tudást, egyszóval mindent az Istentől, ez merő lehetetlenség, uraim, azon egyszerű oknál fogva, mert az tényleg létezik és a hit az egy öserő, egy gigantikus tényező, egy, az embernek érzelmi világát tápláló hatalmas vezérezsme, melyet kényelmi szempontból vagy az emberi gőg szempontjából kiküszöbölni, gyermekes badarság. Akkor tehát, midőn egyesítjük a hívó ifjuságot azon elvnel fogva, hogy az egyességben van az erő, egy oly gárdát szervezzünk, mely az élet számára szereli fel magát a leghatékonyabb fegyverrel, olyan gárdát, mely ugyan ismeri az életet, annak veszélyeit, de nem fél tőlük, olyant, mely egészséges szívvel és elmével, egyensúlyt idegrendszerrel vesz fel azon küzdelmet, melyet az életben sikeresen folytatni csak úgy lehet, ha együttesen és egyszerre fegyverbe lépünk és egyenesen megalkotjuk magunknak azt a biztos pozíciót, melyből, ha azt körülbástyáztuk, az utunkban álló akadályokat biztosan legyőzhetjük és azután egyenesen, feltartoztatatlannul haladunk a kitűzött cél felé. A kitűzött cél pedig, amint már mondtam, végeredményben hazánknak és az emberiségnek szolgál. Sorozási nap van ma Székesfehérvárott, kedves ifju barátaim. A sorozó bizottság elfött ide az ő koronázóvárosba, katonákat toborozni. Sorozzuk és verbuváljuk a hívó keresztény ifjakat azon célból, hogy mint erkölcsi harcok, erkölcsi fegyverekkel védjük meg e hazát és a társadalmat azon elvek által, melyeket a kereszténység hirdet s amelyek elsősorban a tekintély elvében jutnak kifejezésre.

Harcoljanak a tekintély elvének alapján az auktoritás elvének megmentéséért, diadalra juttatásáért és ha ez sikerül, megmentik ezáltal majd a jövő társadalmi forradalmakban, melyek okvetlenül be fognak következni, a trónt, a hazát és a társadalmat, adja Isten, még sok ezredév számára.

Ez a célunk! Isten nevében, ifju katonák — előre!

V Kerégyártó Árpád a terjedelmes titkári jelentést olvasta fel, válaszolva az egyesület működését, mely tudományos és szociális kérdésekben sok útdívot alkotott az elmúlt év folyamán.

Ezután a programu egy feledhetlen pontjakövetkezett. A rendezőség — nagyon bőlesen — gondoskodott róla, hogy a hangulat a hazafias és vallásos szellem ápolására egy kitűnő darab előadásával gazdagodjék. Prónay-Szent-Gály Rákóczy zászlója című melodramáját adta elő Tóth Kálmán egyet. hallgató. Pár év előtt, mikor az ifju

diák Fehérvárott volt, a legnagyobb elismerés hangján emlékezttük meg kitűnő előadó képességéről, a mely különösen hazaafias darabok elszavalásánál nyilatkozott meg Tehetsége csak fejlődött azóta. A Rákóczy-kor csodálatos varázsát, mely a magyar szívet a félistenként előttünk lebegő nemzeti nagyság hallatára felmelegíti, lelkesebben, szívet-leket átjáróbb erővel kevés ember tudta volna előadni, mint Tóth Kálmán. Szimpatikus külseje, melyet csak kiemelt a magyar diszruha, a fájdalomnak, a keserűségnek, a siró kétségbeesésnek, a tomboló diadalérzetnek, az örömmek és biztató reménységnek oly hurjait penditette meg szíveinkben, a melyet feledni nem lehet. Hozzájárult az énekkar édesbűsan kesergő éneke: a „Boldogasszony anyánk, melyet magyar szív nem hallgathat mélyesége megilletődés nélkül. A hallgatóság valóban tombolt a lelkesedés kitérésében.

Ifj. Majláth György gróf beszéde zárta be a szép ünnepélyt, a ki, mint az előtte való szónok, sokiszavaita fehérvári ifjusághoz intézte, kérvén őket, hogy a fővárosban csatlakozzanak Szent Imre bajnokainak erős táborához, a melylyel diadalra viszik majd egykor a keresztény eszméket.

Méltó befejezésül Rosty Kálmánnak Mayer Károly kanonok által megzenésített éneket adta elő az énekkar.

Az ebéd.

A díszgyűlés után a kis teremben társas ebéd következett, melyen kétszáznál többen vettek részt. Az asztalfőn dr. Várogy Gyula megyés püspök ült, mellette jobbról Havranek József, balról Jamborffy Kálmán ezredes. Az első tőszott a megyés püspök mondotta. Anteuszhöz hasonlította az emberiséget, mely erejét anyjától, a földtől nyerte. A hazának és vallásunknak szeretete hasonló erőt kölcsönöz. Nélküle cisorvad lelkünk. E két magas eszme méltó képviselőire X. Pius pápára és I. Ferenc József magyar királyra emelte poharát. A jelenlévők állva hallgatták végig a lelkes, szeretettel teli beszédet, s a hangulat erejétől ragadtatva a Hymnust énekeltek el. Havranek József kir. tanácsos polgármester szympatháját fejezte ki az ifjuság ideálja iránt. Magasztaló hangon emlékezett meg Zichy János grófról, a ki beszédében rámutatott a társadalom regenerációjára, a hitnek, tudásnak és szeretetnek hármás fundamentumára. A ki ennek a hármás eszmenek szolgálójában áll, azt szívesen követi mindenki s meg van győződve, hogy Zichyt hangoztatott elvéiben nemcsak a katolikusok, hanem egész Magyarország szívesen követi. Schöner Ferenc Erzsébet Amália főhercegnőt, gróf Majláth József dr. Várogy Gyula püspököt, Glattfelder Gyula Fiáth Pál báró főispánt és Havranek József polgármestert, mint a város vezetőit s a hadsereg jelenlévő tagjait éltete, erősen hangsúlyozva, hogy nem politikát, hanem hazaszeretetét és hitéhez való ragaszkodását akarja az ifjuság manifestálni. Mayer Károly dr. Prohászka Ottokárt, Schandl Károly Szenczy Gyózt és dr. Vargha Damjánát köszöntötte fel. Óriási érdeklődéssel fordult a figyelem utoljára dr. Prohászka beszéde felé, a ki a szympathiát, melyet személye iránt lát, annak tudja be, hogy sikerült eltalálnia a hangot a kor szívéhez. Ezt az alkalmat használja fel arra, hogy a jelenlévőket kérje. Kéri pedig arra, hogy a papság és az intelligencia szálljon le a magyar néphez, egyesüljön vele,

Tógl és Szlanyinka
férfiszabók
Székesfehérvárott, Szent-Imre-utca I. szám.

Ajánljuk dúsán felszerelt raktárunkat a legfinomabb tavaszi és nyári angol és hazai szövetelekből. Vállalkozunk mindennemű őr-, egyen- és papi-ruhák legjutányosabb ár melletti, korrekt és gyors elkészítésére. — Vidékre próba nélkül.

vezesse jóban és nemesben, nem csupán a szellemi, hanem az anyagi téren is. Támassa új életre a magyar népet, akkor nem kell remegnünk a bomlódzó kortól, mely agyonzuzással fenyegeti a meglévő társadalmat.

Frenetikus zaj és tombolás fogadta a gyújtó beszédet, jelezve, hogy a nagy szónok megtalálta az utat a szívekhez. Gaszner József pompás beszéde, melylyel a kor vadhajtsaival szemben összetartásra buzdított, általános lelkesedést keltett. Szenczy Győző lelkes beszéde után dr. Saára Gyula biztosította az ifjúságot, hogy városunk polgársága a legnagyobb szimpátiával és szeretettel kíséri ifjainkat nemes eszmék szolgálatában s a hitnek, tudásnak és szeretetnek hármasságjával viszhangot talál Fehérvár polgárainak szívében.

Öt óra körül járt már az idő, midőn az ebédnek vége lett, mely után Pete Gyula fényképez lefényképezte az egész társaságot.

Ezután az egész társaság levonult a Vörösmarty-terre, a hol Kálnoky Győző nagy lelkesedést kelte szavalta el Tóth Kálmán „Előre” című költeményét.

A koszorúzó beszédet Losonczy György jh. mondta. Az ifjú szónok hazafias szavait minduntalan dörög öljenzés szakította meg, mely legmagasabb fokra emelkedett, midőn a szobor talpazatára helyezte a Szent Imre Kör hatalmas bálkerkoszorúját „Vörösmarty Mihálynak — A Szent Imre-Kör” felirattal. Utána Hlavathy Imre, a főgimn. önképzőkori alelnök és Káplán István felső keresk. iskolai tanuló adtak elő nagy tetszés között hazafias költeményeket, mire a Szózat zárta be a sikerült ünnepélyt.

Hat óra felé járt az idő, midőn az ifjúság a város közönségétől kísérvé a vasutra indult, hol ismétlődtek azok a tündető óvációk, melyek arról tanuskodtak, hogy Szent Imre gárdája Fehérvár minden rétegét meghódította. Az impozáns ünnepnek megható részletei bizonyára maradandó emléket hagynak a város társadalmának s ifjúságának és az egyetemifjúságnak lelkében egyaránt.

UJDONSÁGOK.

— **Jubileum.** Keresztes Ignác városi közig. tanácsos, katonaiügyi előadó, városunk egyik köztisztviselője és szeretetben álló tagja tegnap ülte házasságának harmincéves évfordulóját. Ez alkalmából a jubiláns házánál tegnap este kedélyes lakoma volt, amelyen számtalan tószat hangzott el, amelyek mindegyike az igaz szeretet és tisztelet hangján éltette a mi „Náci bácsi”-kat és tiszteltre méltó nejt. A jubilánsoknak mi is örömmel kívánunk ez alkalomból minden jót!

— **Fényes esküvő.** Fényes esküvő folyt le ma d. e. 12 órakor a székesfehérvári templomban. Ekkor vezette ugyanis oltárhoz Mudry János, gróf Zichy Nep. János nagyhatosi uradalmának intézője bájós árját: Miklovits Irmát, Miklovits István nyug. kasznár leányát. Az esküt Kapitány Gyula nagyhatosi plébános végezte, a ki a szertartás végeztével megható beszédet intézett az új párhoz. Az esküvő után nem győzték a boldog szülők és az ifjú pár azt a sok jókívánatot fogadni, amelylyel a rokonok és jóbarátok őket elhalmozták. Mi is örömmel gratulálunk a szép frigyhez.

— **A vespéremi piarista konviktorok közül tizenhároman** folyó hó 2-án városunkba érkeztek, s három tanáruk vezetése alatt felkeresték dr. Vízola Alajos püspöki szertartót, aki azután megmutatta nekik a püspökséget s elvezette őket Szt. István királyi ereklyéjéhez is. Megtekintették azonfelül a szeminaryumi és zirci templomokat s Székesfehérvár egyéb nevezetességeit, s egy kellemesen eltöltött nap emlékeivel tértek vissza Vespérembe.

— **Tíz éves találkozó.** Tíz éves találkozó-jukat tartották május elsején azok, a kik 1894-ben tettek érettségüket a helybeli főgimnáziumban. A volt osztálytársak nagy része már a szombat esté is együtt töltötte a Magyar Királyban. Közülük volt dr. Vass Bertalan a pécsi főgimnázium igazgatója, az osztálynak 8 éven át volt osztályfőnöke és tanára, ki dacára hivatalos elfoglaltságának, és az ut távollásának nem átalott ide fáradni, hogy egykori tanítványainak találkozásán résztvegyen. Vasárnap d. e. ő tartotta a hálaadó istentiszteletet a cisterciák templomában a volt osztálytársak két papi tagjának segédletével. Istentisztelet után a főgimnázium egyik tantermébe vonultak a volt osztálytársak, a kiknek nevében dr. Reichardt tanár üdvözölte az egykori osztályfőnököt, tolmácsolta a tanítványok el nem muló háláját, és ragaszkodó szeretettel s végül születés napja alkalmából az egész osztály jókívánatainak adott kifejezést. Erre Vass dr. válaszolt meleg közvetlenséggel egy majdnem 1 órás beszédben, mely a szablonosság nívóját eszméi gazdagsága, és korszerűségénél fogva messze fölhaladta s ezért érdemesnek tartjuk főbb gondolatait e helyen visszaadni.

Örömmel ragadja meg — ugymond — az alkalmat, hogy azokat az elveket, a melyeket az osztálynak egykor a katedrálról hirdetteit, most felújítsa. Első sorban hangsúlyozza a vallás-erkölcsi alappal szükségességét, mint amely egyedül szilárd bázisa az egyéneknek, mely nélkül az élet küzdelmeiben meg nem állhat. Es erre nézve hivatkozik az elmúlt 10 évről tapasztalataira, a melyek ezen meggyőződésében csak megerősítettek; s ezért ennek utólag és ünnepélyesen kifejezést ad és tiltakozik azon válasszalentes tendenciák ellen, a melyek ma az egyetemen, és a közéletben uralomra jutottak. Az embernek örök rendeltetése van, erre nemcsak a hit, hanem a józan ész is tanít bennünket. A világon uralkodó igazságtalanság, melyet mindannyian tapasztalunk s mely itt a földön nem nyer kiegyenlítést, hangosan követeli a túlvilági retributót. Azért intí volt tanítványait, hogy teljesítsék vallási kötelességeiket, s idézi az Üdvözítőnek Mártírházhoz intézett szavait: „egy szükséges.” Ha a kártyaszal mellett óráhosszakokat tudunk eltölteni, mért ne tudnánk időt szakítani arra, hogy vasárnap templomba menjünk; és ha meghódolunk a társadalmi szokások előtt, a melyek sokszor félszerek is, mért ne tudnánk engedelmessé válni az egyház törvényeinek, a nikor pld. penteken böjtot parancsol? — Kijelenti, hogy ő ez elveket nemcsak tanítványai szűk körében hirdeti, hanem a nyilvánosság előtt is, bármikor és bárkielött. Erre buzdítja volt tanítványait is, mert a férfias jellemhez tartozik, hogy meggyőződésünket, bátran hirdessük. Csak arra vigyázzunk, hogy meggyőződésünk hirdetésében türelmetlenek ne legyünk. Ne akarjunk egyszerre mindent, és mindenkit megváltoztatni s gondoljuk meg, hogy az isteni gondviselés terveiben a rosznak is megvan a maga szerepe.

Azután áttért a hazaszeretetre és itt különösen hangsúlyozta a magyar nyelv művelésének szükségét. A magyar nyelvnek e hazában az a joga legalább is van, hogy azt minden egyes polgára beszélje. Szerezzünk érvényt e jognak a magunk körében. Azután beszélt a törvénykezletről s ezzel kapcsolatban még a szociális kérdésre is kiterjeszkedett. — Az egykori tanárnak az igaz meggyőződés közvetlen hangján előadott beszéde mély benyomást tett az egykori tanítványokra s bizonyára nem hangzott el eredménytelenül. — Délután banket volt, mely cigányzene mellett vig hangulatban folyt le, és sokáig együtt tartotta az iskolatársakat. Természetesen felköszöntőkben sem volt hiány. Az első szépen átgondolt tószatot dr. Henze László miniszteri segéd-foglalmazó mondotta dr. Vass igazgatóra, mire ez válaszolt. Dr. Kőrömczi a jelenlévő hölgyekre, dr. Heiszler az osztálytársakat összetartó barát-

ságra emelte poharát és indítványozta, hogy 10 év múlva újra találkozzanak. Az indítványt természetesen egyhangulag elfogadták.

A találkozóan a következők vettek részt: Angeli István hitoktató Székesfehérvár, dr. Bakule Géza törvénytudományi aljegyző nevével Kunszentmárton, dr. Bruza Gyula pénzügyigazgatósági s. fogalmazó nevével Székesfehérvár, Csucs István főreálisokai hittanár Székesfehérvár, dr. Kiss Vilmos kórorvos Biharkeresztúr, dr. Kőrömczi Zoltán orvos Budapest, Knitthoffer István káplán Székesfehérvár, dr. Lukács Gyula ügyvéd Székesfehérvár, dr. Lurja Aladár szerkesztő nevével Székesfehérvár, dr. Reichardt Tamás papnevelői tanár Székesfehérvár, dr. Heiszler Árpád a magyar földhitelezet ügygyésze Budapest. Távolságukat kimentették: Erdélyi Iván városi tisztviselő Győr, Boór Ferenc állomásfőnök Barcs, Fekete Rezső tb. főszolgabíró Esztergom Schnetzer János bányamezőnök Vines István, br. Fiáth Béla huszár főhadnagy, Scherer Kamil tb. aljegyző Székesfehérvár dr. Ereky István aljárásbíró Győr. Az ünnepélyen még részt vettek: Weber Károly takarékpénztári hivatalnok Pásztory Sándor gyógyszerész, Lichtneckert József magánzó, Pete János kölcsönügyleti pénztáros volt osztálytársak, mint vendégek.

— **Temetés.** Deák Gerszont, a martonvásári árvaház mult heten elhunyt gondnokát tisztelőnek és barátainak nagy részvéte mellett temették el a mult hó utolsó napján. A szeretet és tisztelet, mely őt körülövezte életében kifejezésre jutott a végtisztességnél is. Koporsóját Huszár Ágost alispán, Szűts Artur főjegyző, a környék intelligenciája s tengernyi nép kísérte ki utolsó útjára. Mindenki beszűlt benne a fáradhatlan, páratlanul buzgó férfit, ki kinzó betegsége mellett is a legnagyobb lelkiismeretességgel teljesítette nehéz munkáját. Gyermekei nem voltak s egész szeretetét a gondjaira bízott árvaik nevelésére fordította. Halálát özvegye és rokonsága gyászolja.

— **Megtámadott káplán.** Ilyen s ehhez hasonló címek alatt tárgyalták lapjaink azt az esetet, amely mult szombaton az egyik helybeli rk. temetőben lejátódott. Mi szándékosan hallgattunk a dologról. Legalább nem valószínűk bennünket türelmetlenségünkkel. Most azonban, hogy lapjaink a vallási szertartás megsértőit oly egyhangulag elítélték, mi is elmondjuk az esetet. Egy fiatal leányt temettek. Megindult a menet, mint illik, ünnepélyes lassusággal. Csakhogy a halott-vívőnek még ez a *rendesen lassú* menet is gyors volt, ugy, hogy a pap- és kántortól mintegy 150 lépésvire elmaradtak. A szertartás végző belv. káplán, Felber Géza figyelmeztette őket, hogy ne csináljanak botrányt; de a figyelmeztetés mit sem használt. Jó néhány perc telt bele, míg a pap és kántor után a halottal a sírhoz értek. Ez azonban — bármily csunya dolog volt is — még mind megbocsátható lenne. Csakhogy a sírnál meg a családtagok csináltak botrányt. Amikor a pap be akarta a sirt szentelni, olyan ékelen lármát csináltak, hogy képtelenség volt a funkciót teljesíteni. Természetes, hogy a botrányt okozók a lehető legnagyobb mértékben rászólgáltak arra, hogy a törvény szigorja sújtsa őket; de azt hisszük, hogy nem kerül az ügy a bíróság elé, ha hibájukért megbánva bocsánatot kérnek. Semmi néven nevezendő ok a botrány-okozásra nem volt s csak egy mentségük van: azt hitték, hogy a sírbeszételés már megtörtént.

— **Az olasz borvám ügyében** vasárnap csakugyan megtartották Mórton a hirdett értekezletet. A szép számban összegyűlt szállósgazdák nagy érdeklődéssel hallgatták a Magyar Szállósgazdák Országos Szövetségének elnökének és igazgatójának nagybecsű fejtétezeit. Az értekezlet elhatározta, hogy május hó 5-én (csütörtökön) 300 tagu küldöttség élén Széchenyi Viktor gróf fölkeresi a miniszterelnököt, a földmívelésügyi és kereskedelmi minisztereket, hogy a borvám ügyében a gazdák érdekeinek megvédését kérjék tőlük.

Gyapju és nyulször kalap | Lányka, férfi, fu szalma-kalapok és sapkák óriási választékban. | **Knazovitzky Bélánál**
különlegességek 3, 4, 5 koronáért. | Férfi, női és gyermek bőr-czipők. | **Székesfehérvár.**
Jutányos árak! Nagy választék! | **Székesfehérvár.**

— **Tommi Béla hangversenye.** A szent István terem tegnapi éjfélyes sikerült zeneestnek volt színtere. Az óriási méretű hangversenytérmet az előrehaladt nyári szezon miatt ugyan nem telt meg egészen hallgatósággal, de ott volt a társadalom színe-java s kitüntetett a szereplőket magas megjelenésükkel *Erszébet Amália* és nővére *Mária Annunciata* főhercegnők, a kik az I. emsleti főpályahelyen foglaltak helyet s mindvégig feszült figyelemmel hallgatták az élvezetes előadást. Tommi Béla hegedűművész, a hangverseny rendezője büszke lehet a tegnapi sikerre, mert a hangverseny úgy választékos műsoránál, valamint a szereplők művészi előadásánál fogva a főváros elsőrangú koncertjeivel versenyezhetett. A műsor első számát Beethoven D-dúr hegedűversenyének I. tétele képezte, melyet Tommi Béla zenekari kíséret mellett adott elő. A zenezők fejedelmének, Beethovennek ezen egyetlen hegedűversenye, a mely a világot számtalan szor bejárta, nincs hegedűvirtuóz, a ki repertoír-jában e művet fel ne vette volna. Mélységes gondolat rejlik e műben, mely egyszerűsége mellett fenséges és formájában a legképzetesebb; a ki meg tudja érteni, azt bámulatra ragadja s felsőbb spherákba emeli. Tommi Béla e mesterművet, mely nehézségeinél fogva interpretálóját próbára teszi, ritka szép előadásban mutatta be: a biztosság, a melylyel a művész nyiretűjtöt vezet, a fejlett technika párosulva erős muzsikális érzéssel — élvezetessé tették játékát, a melytől méltán kiegészített a páratlan szép és tökéletes zenekíséret, a melyet a honvédzenekar, derék karmestere Frycsay Richard vezette alatt szolgáltatott. — Frycsay ez alkalommal nemcsak discret és a játékost híven követő kísérettel mutatta ki kiváló karmesteri kvalitását, hanem a 2 önálló zenekari számban is, u. m. Lányi Ernő pompás hangszerezésű „Mesé”-jében, nemkülönben Wagner hatalmas conceptiójú művében, a „Bolygó hollandi” e. opera részletben, a melyeket a páratlanul fegyelmezett zenészcsapat a legmunitiosusabb precizitással és finom nuancirozással adott elő nagy tetszést aratva. A hangversenynek felette érdekes pontját képezte a norvég származású Grieg A mól zongoraversenye, a melyből Schwarzbach Flóra urhölgy két tételt adott elő zenekar kísérettel. Csaknem felesleges munkát végzünk, mikor ma újból kiemeljük a közismert, rokonszenves művésznő kitűnő zongorajátékát, a melylyel nem egyszer ragadta el közönségünket, ez alkalommal újlag gyarapította fényes zenei sikerének számát Grieg zseniális s gondolatokban gazdag szerzeményének bemutatásával, a melyet avatottabb kezek aligha interpretálhattak volna; játéka biztos és érzésteles volt s híven tükrözte vissza művészi hivatottságát, a közönség lelkesedése viharos tapsokban nyert kifejezést, s a művésznőt háromszor szólította az emelvényre. A műsor további pontjai: Bach-nak, a polyphon zene utólráhat mesterének G hurra irt Air-je és Nesvera „Bölcsödala” valódi gyönyögyei a zenei költészetnek, a melyek Tommi Béla által bensőséggel s szívhez szóló lágyssággal előadva zenei közönségünket valósággal elragadták s a művészt a Bölcödál ismétlésre készítették. Kedves befejezésül szolgált a szintén zenekari kíséret mellett előadott „Souvenir de Moscou” Vieniavszkítói, a melyben a szerző a „vörös Sarafan” című orosz dal ismert motívumát ügyesen dolgozta fel. A brillans előadásban bemutatott szerzemény csak megerősítette bennünk Tommi Béla művészi képességei felől alkotott kedvező véleményünket.

— **Becsület.** Mihály Ferencné tegnapielőtt a Budai-uton haladt át férje kocsián. Már utközben észrevette, hogy kézi táskája, amelyben 108 koronát tartalmazó erszénye is benn volt, elveszett. Mikor visszafordultak, úgy tűnt fel, mintha az utánuk haladó házaló felemelte volna az elveszett táskát. Persze hiába kérték tőle, sőt még a rendőrségen sem akart róla semmit tudni.

— **Üngyikosság.** Szabó László pátkai lakos, ki ipa öröksége fölött rokoniával összeveszvény, sógornóját agyonszurta, tegnapi délelőtti a törvényház fogházában felakasztotta magát.

— **Aranyóra.** Vasárnap, a sőtői mulatóhelyen *Répszi* Irma szabaleány elvesztette arany-zsebóráját, legalább ó vagy véli. A jelek azonban arra vallanak, hogy mielőtt ő azt elvesztette volna, már akadt, aki megtalálta.

— **Tavaszi közgyűlés a vármegyén.** Tegnapi tartotta meg a várm. törvh. biztossága tavaszi közgyűlést a vármegyei ház nagytermében. A szép számmal összegyűlt biztossági tagok élénk érdeklődéssel hallgatták az érkeles és terjedelmes alispáni jelentést, amely a megyei közállapotok hű képét tárta a közgyűlés elé. A jelentés egyes tételei felett megindult vitában Széchenyi Viktor gr. a tüzőltői intézmény fejlesztésének szükségességét hangoztatta, Vasadi Balog Lajos minél több gyár létesítését találta szükségesnek, amely célból nagyarányú akciókat szeretett volna hallani (erről az alispán külön jelentést ígért). Még számos tárgy került szónyegre, de lapunk kerete nem engedi, hogy most bővebben tárgyaljunk azokat. Meg kell azonban emlékeznünk arról az indítványról, amelyet *Károly* János nagyprépost, c. pőspök tett, s amelyet szép beszéddel támogatott. Azt indítványozta ugyanis, hogy küldjön a törvényhatósági biztosság hódoló feliratot a Felsőházhoz abból az alkalomból, hogy *Rákóczi* hainavink hazaszállítását elrendelte. A közgyűlés az indítványt lelkesedéssel fogadta el.

— **Fővilágosító előadások.** Az alispán értesítette a megyebeli főszolgabírákat és az egyes községek előjáróságait, hogy Székely Antal, a komárommegyei gazdasági egyesület szövetkezeti központjának titkára május hó elsejével kezd meg a Gazdák Biztosító Szövetkezetének hívatásáról szóló ismertető előadásait. Kívánatos volna, hogy ezeket az előadásokat minél többen hallgassák, mert a Gazdák Biztosító Szövetkezetének eddigi működése is már annyi sikert jelent, a mennyit csak egy ilyen becsületes intézmény érhetel.

— **Hová lesz a szocialista adó?** A Dunántúli Hírlapban olvastuk az alábbiakat: Ujabb sikkasztás a győri szocialdemokratáknál. Míg a pénzügyi írók egymást tulszámalyva arra törekcsenek, hogy az alsóbb néposztályt mindinkább mentesítsék az adó alól, addig éppen a munkásokból álló szocialdemokraták önként megrójják magukat a hovatovább tulterhes pártadóval. A szocialdemokrata adó, mely a pártpénztári adóból is az agitacionális párt-adóból áll, tekintélyes összeget képvisel, hisz ebből él a pártvezetés, a kerületi s megyei szervezet és a községi bizalmi férfiak. A munkásokra a nyomor gyermekeire amily lelketlenül kivetik a szocialdemokraták vámjukat, ép oly könnyelműen kezelik a verejtékes pénzt. Alig pár hónapja, hogy Lázár Dezső elvtárs alaposan megdélzsmálta a szocialdemokrata kasszát, s már ujabb hütlén gazdája akadt a munkások adójának. Laki Jánost érték most rajta, hogy a győri cipész és cszmadia-szakegylet pénztét hütlén kezelte! Szegény munkásnép! Hány családnak nyomora tapad az elikkasztott pénzhez? Hány gyermek kénytelen foszlányos ruhában, rongyos cipőben járni, mert elvakított apjuknak a szocialdemokrata adót kell fizetni! Mennyi a panas, hogy kevés a kereset, hogy burgonyára sem telik, de muszáj annyi pénznock lenni, hogy a szocialistáknak fizessék! S ez a pénz, amelyhez nyomor, köny, nélkülözés tapad, eltkalódnik bitang kezeken. Mikor látja be a munkásság, hogy ezek az ő jobb jövőt kuruzsló vezeterei, csak az ő garasait tudják elvarázsolni. Fővilágosítást követel a szocialdemokrácia, s híveit butaságban tartja. Fel kell világosítani a népet, hogy ezek az ő vezeterei nem a népért léteznek, hanem a népet azért vezetik orránál fogva, hogy a nyomor filléreiből ők uraskodjanak. Egy ujabb sikkasztó. Mikor veszi elő már a nép a heverő ebrudat, hogy kihajálja az ilyen alakokat?! Természetesen sem Lázárt, sem Lakit nem perelik be e sikkasztásért, nyilván azért, mert félnek, hogy lelepleznék a vezér-társakat!!

— **Katona a cibél ellen.** Vinicai Imre helybeli lakos tegnapi este a Össz-utcan ment keresztül, midőn Fekete Mihály közhonvéd beléje kötött és rövid szóváltás után széles, éles kardjával több vágást mért a fejére. Vinicainak szerencséjére vele voltak Rekop István, Kis István és Bodor Ferenc barátai, a kik a garázda katonát lefegyverezték, kardját elvették s véres tanujelként a rendőrségre hozták. A börtönből nem férő hadi ellen megindították az eljárást.

— **A középítő permetezési idény alkalmából** a t. szőlőbirtokos közönség figyelmébe ajánljuk a dr. *Aschenbrandt*-féle bordói por használatát. A jelesebb kül- és belöldi szakértők, tízezer ma-

gyar szőlőbirtokos nyilatkozatai egyértelműleg bizonyítják, hogy a *bordói por* a szőlő (és burgonya) peronosporájának legkítűnőbb, legjobban lapadó és ezért a legolcsóbb ellenszere. A magyar-óvári gazdasági akadémia növénykörtani állomása négy évi kísérletezés után véleményét a következő szakakba foglalta össze: „Az összes eddig használatban levő permetező anyagok közt teljes részrehajlatlanul meghadjuk az első helyet a *bordói por* készült oldatnak. Kítűnő tapadóképessége biztosítja használatosságát, biztos elterjedését ezen anyagnak, a melylyel, az ujabb permetező anyagok közül egy sem versenyezhet.” Hozzáteve azt, hogy a bordói por oldatának elkészítéséhez *szakértelm nem kell* s így ez a leg-egyszerűbb munkásra is rábízható, amellet, hogy az oldat *elkészítése csak néhány percet vesz igénybe*, ezek oly előnyök, melyek főleg szeszélyes időjárás esetén megbecsülhetlen szolgálatot tesznek.

— **Tolvaj vendég.** Szombaton délután kellemetlen vendégje volt a Szakolczay-féle vendéglőnek. Egy asszonyság iddogált az egyik szobában. Amig egy pohár bort elfogyasztott, négy asztalterítőt összapokolt. Az egyik pincér észre-vette, hogy a ténaszonny szorgalmasan rakogatja az egyik kis asztalon álló terítőket, persze megjegyezté ő nagysága, mikor rajta kapták; és kelletlenül ment a rendőrségre.

— **A ragadós állati betegségek legutóbbi hiv. kimutatása.** Lépene: váli Felcsüt. Veszesség: móri Pusztavám; sárbogárdi Hercegfalva; Sárosd 1 m.; Székesfehérvári Velence; váli Mány 1 l., Vértescsa. Ragadós száj- és körömfájás: móri Csákbény 1 m., váli Vál 1 m. Sertésorbán: váli Bicske 1 p., Csabdi 1 p. Sertésvész: adonyi Dunaadony, móri Bodajk 9 u., Gánt 6 u.; sárbogárdi Hercegfalva 8 u., Igar 1 m., Pusztavám 1 m.; váli Bodmer, Csabdi 3 u.

A
szőlő peronosporája ellen

való védekezéshez általánosán elismert leg-
jobb anyag a

DR. ASCHENBRANDT-féle

Bordói-por.

Ára Budapesten:
50 kilogrammos zsákokban á kilogramm
66 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban á kílgr. **70 fillér**, valamint 2 kilogrammos dobozokban á kílgr. **71 fillér**.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítás gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növénykörtani állomása kísérletének fényes eredménye a legkítűnőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kítűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiótlak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető: Fejérmegyei Gazdasági Egyesületnél Székesfehérvárott; Kovács Pálnál Szefehérvár; Szigeti Testvéreknél Szefehérvár; Déry János és Fianál Ercsiben; Reichard Mór-nál Csákvárott.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában, Székesfehérvárott.